

**ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM TEHNIČKE ŠKOLE RUĐERA
BOŠKOVIĆA VINKOVCI**

1. UVOD

Cjelokupan preventivni program osmišljen je kao nekoliko odvojenih, sadržajno različitih programa koji su usmjereni ka ostvarenju općeg cilja. Cilj pristupa na razini razreda je unaprijediti socijalne i kognitivne vještine rješavanja problema i regulacije emocija kod svakog pojedinog učenika. Takvi programi koji se temelje na kurikulumu - pomažu učenicima učiti nove vještine i primjenjivati ih u stvarne životne situacije. Prevenirati znači preduhitriti, određenom radnjom (u)činiti da se nešto izbjegne. Prevencija je čin, postupak ili ukupnost radnji koje se poduzimaju kako bi se spriječile negativne posljedice te kako bi se učenici zaštitili od mogućnosti nastanka negativnih posljedica.

Škola će se stoga usmjeriti na:

- Osnaživanje zaštitnih čimbenika tijekom školovanja učenika (stvaranje pozitivne slike o sebi, podršku od strane učitelja i stručnih suradnika, pomoć u rješavanju kriznih situacija, osmišljavanje kvalitetnog slobodnog vremena – ponuda različitih izvannastavnih aktivnosti, osposobljavanje za samopomoć i zaštitu),
- ublažavanje utjecaja rizičnih čimbenika (nepovoljne obiteljske okolnosti, školski neuspjeh, poteškoće u ponašanju, utjecaj medija i vršnjaka na korištenje sredstava ovisnosti, rizično spolno ponašanje i dr.)

2. USTROJSTVO ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA

Preventivni program održavat će se u školskoj godini 2014./2015. u Tehničkoj školi Ruđera Boškovića Vinkovci.

Program će se provoditi od rujna 2014. godine do lipnja 2015. godine.

Nositelji aktivnosti su razrednici i stručni suradnik pedagog.

Sudionici aktivnosti su učenici, nastavnici i roditelji.

Školski preventivni program će se provoditi u tri dijela:

1. aktivnosti usmjerene na učenike,
2. aktivnosti usmjerene na nastavnike,
3. aktivnosti usmjerene na roditelje.

3. AKTIVNOSTI USMJERENE NA UČENIKE

Aktivnosti školskog preventivnog programa provodit će se na satima razrednog odjela sukladno nastavnom planu i programu.

- **Zdravstveni odgoj**

U školi će se tijekom školske godine 2014./2015. provoditi Zdravstveni odgoj sukladno uputama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje.

Zdravstveni odgoj provodit će se od 1. do 4. razreda u četiri modula: „Živjeti zdravo“, „Prevenција nasilničkog ponašanja“, „Prevenција ovisnosti“, „Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje“.

Opći cilj zdravstvenog odgoja, temeljen na holističkom poimanju zdravlja, jest promicanje zdravlja, zdravih stilova života i usvajanje zdravih životnih navika kroz interdisciplinarni rad i provedbu odgojno-obrazovnih sadržaja u okviru obveznih i izbornih predmeta, školskih preventivnih programa, projekata i sadržaja pripremljenih za provedbu na satu razrednika.

Plan tematskih područja modula zdravstvenog odgoja za učenike od 1. do 4. razreda za sat razrednog odjela
--

<u>1.RAZRED</u>
----

1. ŽIVJETI ZDRAVO:
----

a) prehrambeni stilovi,
b) nova škola- izazovi i odluke koje donosimo,
c) vrijednosti izbora životnog stila.

2. PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA:
----

a) prevenција nasilja u različitim okolnostima,
b) neprimjerene pojavnosti u školi i okolini.

3. PREVENCIJA OVISNOSTI:
----

a) alkohol, cigarete i droge- utjecaj na pojedinca, obitelj i zajednicu,
b) rizična ponašanja i posljedice na obrazovanje te profesionalni razvoj i karijeru.

4. SPOLNA/RODNA RAVNOPRAVNOST I ODGOVORNO
SPOLNO PONAŠANJE:

- a) razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašane I,
- b) razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašane II,
- c) komuniciranje u vezi
- d) medijski prikaz spolnosti.

2.RAZRED

1. ŽIVJETI ZDRAVO:

- a) dodaci prehrani,
- b) posljedice uzimanja lijekova i drugih sredstava po mentalno zdravlje,
- c) kako koristim slobodno vrijeme?

2. PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA:

- a) neprimjerene pojavnosti u školi i okolini,
- b) kultura škole.

3. PREVENCIJA OVISNOSTI:

- a) kockanje i klađenje adolescenata i mladih – rizici i šanse,
- b) utjecaj medija i vršnjaka na korištenje sredstava ovisnosti I,
- c) utjecaj medija i vršnjaka na korištenje sredstava ovisnosti II.

4. SPOLNA/RODNA RAVNOPRAVNOST I ODGOVORNO
SPOLNO PONAŠANJE:

- a) razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje III,
- b) razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje IV,
- c) spolno/rodno nasilje i nasilje u vezama I,
- d) spolno/rodno nasilje i nasilje u vezama II.

3.RAZRED

1. ŽIVJETI ZDRAVO:

- a) pravilna prehrana kod povećanih umnih i tjelesnih napora,
- b) donošenje životnih odluka u različitim životnim situacijama,
- c) planiranje budućnosti

2. PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA:

- a) prevencija nasilja i nasilničkog ponašanja u različitim okolnostima- u vezi, sportu...
- b) neprimjerene pojavnosti.
3. PREVENCIJA OVISNOSTI:
  - a) alkohol i promet,
  - b) utjecaj sredstava ovisnosti na društveni i profesionalni život te karijeru,
  - c) prevencija rizičnih ponašanja- maturalno putovanje.
4. SPOLNA/RODNA RAVNOPRAVNOST I ODGOVORNO SPOLNO PONAŠANJE:
  - a) razvijanje vještina potrebnih za dogovorno spolno ponašanje V,
  - b) brak, roditeljstvo i obitelj,
  - c) stereotipi o spolnosti, spolno zdravlje i spolna prava,
  - d) stigmatizacija i diskriminacija seksualnih manjina I,
  - e) stigmatizacija i diskriminacija seksualnih manjina II.

4.RAZRED

1. ŽIVJETI ZDRAVO:
  - a) informacije o zdravlju i njihova kritička interpretacija (oglašavanje i marketing),
  - b) višedimenzionalni modeli zdravlja.

• **Predavanja**

Cilj predavanja je prevencija nasilničkog i ovisničkog ponašanja učenika Tehničke škole Ruđera Boškovića Vinkovci te podizanje svijesti o problemu suicidalnosti adolescenata i pravovremeno pružanje informacija o znakovima suicidalnosti i pravilne reakcije u svrhu preveniranja navedenog problema.

Rad s učenicima na satovima razrednog odjela podrazumijeva specifično obrazovanje o svim relevantnim pitanjima u vezi ovisničkog, nasilničkog i suicidalnog ponašanja. Učenike se upućuje na sve štetne posljedice i rizike koje zbog toga mogu imati na zdravstvenom, psihološkom, socijalnom, ekonomskom i etičkom planu

Zadaci predavanja:

- Unaprijediti znanja učenika o problemu nasilničkoj i ovisničkog ponašanja s ciljem povećanja socijalne odgovornosti,
- Upoznavanje učenika s vrstama nasilničkog i ovisničkog ponašanja,
- Upoznavanje učenika s mogućim znakovima nasilničkog i ovisničkog ponašanja,
- Unaprijediti znanja učenika, roditelja i nastavnika o problemu suicidalnosti i suicidalnog ponašanja s ciljem povećanja socijalne odgovornosti.
- Upoznavanje sudionika preventivskog programa o mogućim znakovima i promjenama u ponašanju koje su karakteristične za suicidalno ponašanje.
- Promocija zdravog života, odnosno pravilnog odnošenja prema sebi i drugima i metodama pravilnog nošenja sa stresnim situacijama.

Plan tematskih područja za sat razrednog odjela

PREVENCIJA OVISNOSTI

Predavanje 1

Kako droge utječu na ljudsko tijelo?

Cilj: Upoznati učenike s negativnim učincima konzumiranja različitih vrsta droge te s nastajanjem ovisnosti.

Predavanje 2

Nula promila

Cilj: Ukazati na negativan utjecaj i neprivlačne posljedice alkohola te osvijestiti razloge za veću vjerojatnost upadanja u rizične situacije u pijanom stanju.

Predavanje 3

Kockanje/klađenje- opasnost skrivena u zabavi

Cilj: Definirati pojam kockanja/klađenja i zakonske odredbe vezane uz klađenje maloljetnika te prikazati postupni razvitak ovisnosti i ozbiljnost problema s klađenjem kod mladih.

PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA

Predavanje 4

Rodni stereotipi i rodna jednakost

Cilj: Upoznati učenike s rodnim stereotipima te ukazati na činjenicu da su rodne uloge društveno konstruirane i često povezane s nasiljem i strahom od nasilja..

Predavanje 5

Nasilje u romantičnim odnosima mladih- Slučajevi nasilja

Cilj: Upoznati učenike s različitim vrstama i znakovima nasilja, te ukazati na važnost kvalitetne veze.

Predavanje 5

Razvijanje komunikacijskih vještina

Cilj: Upoznati učenike s vrstama komunikacije, što znači uspješno komunicirati i na koji način razviti komunikacijske vještine

PREVENCIJA SUICIDALNOSTI

Predavanje 6

Mitovi o suicidalnosti

Cilj: Podizanje svijesti o problemu suicidalnosti adolescenata, te pravovremeno pružanje informacija o znakovima suicidalnosti i pravilne reakcije u svrhu prevencije navedenog problema.

4. AKTIVNOSTI USMJERENE NA NASTAVNIKE

Cilj aktivnosti usmjerenih na nastavnike je edukacija nastavnika za kreiranje kvalitetne i „zdrave“ škole.

Područja	Teme
SVAKODNEVNI RAD	-upućivanje učitelja/nastavnika na postojeću literaturu i postojeće zakonske regulative, -planiranje sata razrednika (informacije kako provesti sat razrednika i radionicu s učenicima te dogovaranje tema za satove razrednika; ujedno sadržaj kurikuluma), -dežurstvo učitelja
KOMUNIKACIJA	-umijeće komuniciranja (radionice iz područja komunikacije) -razvoj komunikacijskih vještina - kontinuirana suradnja i komunikacija sa stručnom službom škole, ovisno o potrebama
EDUKATIVNE TEME	Prijedlog mogućih tema: <ol style="list-style-type: none"> 1. Specifična znanja o ovisnostima (kockanje/klađenje, droga, alkohol) 2. Nasilje u romantičnim odnosima mladih (znakovi, kvalitetna veza) 3. Nenasilno rješavanje sukoba 4. Suicidalno ponašanje (znakovi, ozbiljnost problema, prevencija) 5. Odgovornost nastavnika
RAZREDNI PROJEKTI	-ideje i koordinacija u razrednim projektima ili na razini škole (briga o školi, humanitarne akcije...)

5. AKTIVNOSTI USMJERENE NA RODITELJE

Cilj aktivnosti usmjerenih na roditelje je upoznavanje roditelja sa Statutom škole te redovna suradnja s nastavnicima, stručnim suradnikom i ravnateljem škole.

Područja	Teme
RODITELJSKI SASTANCI	Kućni red škole, Razredna pravila, Pravilnik o pedagoškim mjerama, Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika, Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima Kalendar škole, Zdravstveni odgoj
SAVJETODAVNI RAD S RODITELJIMA	Obavlja se s roditeljima na njihovu inicijativu ili inicijativu razrednika, učitelja, stručnog suradnika ili ravnatelja škole. a) Grupni razgovor- rješavanje zajedničke problematike b) Individualni razgovor
RADNO-PROIZVODNI, REKREATIVNI, ZABAVNI PROGRAMI	Dan otvorenih vrata, sajmovi, priredbe, projekti, proslave i sl

6. MATERIJALNA UVJETOVANOST PROVEDBE ŠKOLSKOG PREVENTIVNOG PROGRAMA

Škola će tijekom realizacije ovog programa koristiti već postojeća sredstva i opremu, a po potrebi nabavit će se i neka nova u skladu s materijalnim mogućnostima.

7. VREDNOVANJE PROGRAMA

U sklopu školskog preventivnog programa kontinuirano će se vršiti evaluacija realiziranih aktivnosti kako bi se stvorio temelj za daljnje unapređivanje preventivnih aktivnosti.